

ด่วนที่สุด
ที่ กต 0703/291

ส.ด.ด.รับ 2329
ลว. 17 ส.ค. 2552

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. 10400

17 มีนาคม 2552

เรื่อง การทบทวนความต้องการแหล่งทุนสามัญของธนาคารพัฒนาเอเชีย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/ว (ล) 3179 ลงวันที่
26 กุมภาพันธ์ 2552

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอทราบข้อคิดเห็นของกระทรวงการต่างประเทศเพื่อ
ประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในเรื่องที่กระทรวงการคลังได้เสนอเรื่องการทบทวน
ความต้องการแหล่งทุนสามัญของธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) ความแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

1. กระทรวงการต่างประเทศไม่ขัดข้องในหลักการต่อการเพิ่มทุนครั้งที่ 5
ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ เพื่อคงไว้ซึ่งอำนาจในการออกเสียงและบทบาทของไทยในเวที
ระหว่างประเทศและดูแลอำนาจการต่อรองในการบริหารจัดการภายในกลุ่ม รวมถึงแสดงความเป็น
หุ้นส่วนระหว่างไทยกับธนาคารพัฒนาเอเชียในการส่งเสริมความร่วมมือกันในภูมิภาค โดยเฉพาะ
ในกรอบอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS)

2. สำหรับประเด็นเรื่องการเพิ่มทุนดังกล่าว เข้าข่ายตามมาตรา 190 ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 หรือไม่นั้น กระทรวงการต่างประเทศขอยืนยัน
ความเห็นตามที่ได้แจ้งกระทรวงการคลัง ตามหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต
0805/1020 ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2551 ซึ่งปรากฏในเอกสารแนบของหนังสือที่อ้างถึง กล่าวคือ
หาก Board of Governors ของธนาคารพัฒนาเอเชียออก Resolution ให้รัฐสมาชิกเพิ่มทุน
Resolution ดังกล่าวประกอบกับ Instrument of Subscription ที่ประเทศไทยจะต้องลงนามเพื่อมีผล
ผูกพันน่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญ¹

3. สำหรับประเด็นว่า หนังสือสัญญาดังกล่าวเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา
190 วรรค 2 ที่จะต้องขอความเห็นชอบของรัฐสภาหรือไม่นั้น ขอเรียนว่า โดยที่ขณะนี้ยังไม่มี
กฎหมายว่าด้วยการกำหนดขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญาตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา 190
วรรค 5 กำหนด จึงเห็นควรใช้แนวปฏิบัติที่ผ่านมา กล่าวคือ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเป็น
ผู้ให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความเห็นประกอบเพื่อ

/ พิจารณา ...

¹ ทั้งนี้ โดยคำวินิจฉัยจากคำพิพากษาศาลรัฐธรรมนูญ ที่ 6-7/2551 เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2551 เรื่อง คำแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชาว่า คำว่า
"หนังสือสัญญา" ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 190 หมายถึง "ความตกลงระหว่างประเทศในรูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษร และอยู่ภายใต้บังคับ
ของกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะถูกบันทึกไว้ในเอกสารฉบับเดียวหรือหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกัน และไม่อาจจะเรียกชื่ออย่างไร"

พิจารณาด้วย ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 18 กันยายน 2550 เรื่องความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น ทั้งนี้ ในกรณีที่มิมีปัญหาตามมาตรา 190 วรรค 2 ศาลรัฐธรรมนูญจะเป็นผู้ชี้ขาดตามมาตรา 190 วรรค 6 ของรัฐธรรมนูญ

4. ในส่วนของกระทรวงการต่างประเทศเห็นว่า เอกสารดังกล่าวมีสาระสำคัญเป็นเอกสารแสดงเจตนาของประเทศสมาชิกที่จะเพิ่มทุนให้กับธนาคารพัฒนาเอเชีย จึงไม่น่าจะเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน ของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น หากส่วนราชการเจ้าของเรื่องสามารถปฏิบัติได้ภายใต้กฎหมายและข้อบังคับโดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา เอกสารดังกล่าวก็ไม่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 190 วรรค 2 ที่จะต้องขอรับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน

5. สำหรับประเด็นว่าเอกสารดังกล่าวซึ่งระบุจำนวนเงินทุนที่กระทรวงการคลังจะต้องเพิ่มจะมีผลผูกพันงบประมาณของประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องต้องเป็นผู้ให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี โดยส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย ซึ่งกรณีนี้ กระทรวงการคลังในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องก็ได้ให้ความเห็นแล้วว่าจะมีผลผูกพันงบประมาณประเทศอย่างมีนัยสำคัญและจะต้องนำเสนอรัฐสภาเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายกษิต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ 0 2643 5000 ต่อ 4067

โทรสาร 0 2643 5247